

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: BARCLAY 6189

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: BARCLAY 6189

NO. 295. — ŠTEV. 295.

NEW YORK, MONDAY, DECEMBER 17, 1928. — PONDELJEK, 17. DECEMBRA 1928.

VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI

Vojna med Bolivijo in Paragvajem.

BOLIVIJA JE ZAČELA, -- PRAVIJO PARAGVAJCI

Vojni minister je sporočil o krvavem spopadu v Gran Chaco in okupaciji sovražne utrjene postojanke. — Prisega vzdržanja miru je zadela na "neizogibno dolžnost". — Nad sto mrtvih v prvem boju.

LA PAZ, Bolivija, 16. dec. — Bolivijska armada je udarila na paragvajske sile, ki so dne 6. decembra zavzele bolivijski fort Vanguardia v spornem ozemlju Gran Chaca. Ta novi konflikt, ki je imel za posledica zavzetje paragvajskega forta Boqueron, je bil vsebovan v kratkem sporočilu bolivijskega vojnega ministra včeraj zvečer.

To ugotovilo se glasi: — Ker so pretili novi paragvajski oddelki našim fortom v Chaco, se je pripetil krvav spopad. Naše sile so kaznovala nasprotnike in zasedle fort Boqueron. Naša armada je izvršila svojo dolžnost. Suarez, vojni minister.

Dijaki narodnega vseučilišča so stvorili bataljon ter zahtevajo, da se jih prideli silam vlade, če bi bil izdan poziv na vojno. Ponudbe vsake vrste prihajajo neprestano na vlado ter kažejo, da se Bolivijci žele boriti proti Paragvajcem, če bi postalo to potrebno.

Dosedaj pa ni vlada inkorporirala še nikakih prostovoljcev v svojo armado ter odgovorila vsem ponudbenikom, da je njih služba za enkrat še nepotrebna.

Od vseh strani prihajajo brzojavke, v katerih objavljajo različne obče, da podpirajo politiko predsednika Silesa.

Včeraj je bil objavljen bolivijski odgovor Ligi narodov. V njem se je glasil, da je Paragvaj zakrivil agresijo, ko je napadel majhno bolivijsko posadko, ubil dvajset vojakov ter nato zanetil stanovanja posadke.

S tem je baje kršil Paragvaj dogovor Lige narodov ter izvršil agresijo, katero Bolivija obsoja.

LUGANO, Švica, 16. decembra. — Posebne brzojavke, ki jih je dobila Liga narodov od svojih zastopnikov v Paragvaju, javljajo, da sta začeli obe državi mobilizirati. Bolivijska armada ima na razpolago močan oddelek zrakoplovov.

LA PAZ, Bolivija 16. decembra. — Sem so dospela neoficijelna poročila o bojih v Chaco okraju. Bolivijsko vojaštvo je zaplenilo trinajst voz municije in vojnega materiala. V bojih je padlo nad sto Paragvajcev dočim so imeli Bolivijci le malenkostne izgube.

Splošna mobilizacija še ni oficijelno odredjena, češ, da so na razpolago še druga sredstva za narodno obrambo.

ASUNCION, Paragvaj, 16. decembra. — V uradnem bulletinu je bilo danes razglašeno, da je poletel neki bolivijski aeroplan nad Bahia Negra ter vrgel štiri bombe, ki pa niso eksplozirale. Na kabinetni seji ni hotel predsednik priznati, da je imela paragvajska armada kake izgube. Rekel je le, da se je moralo trideset mož po hudem odporu umakniti.

Ko je dospelo poročilo o ponovnih bojih, se je prijavilo na stotine prostovoljcev za vojaško službo. Politične stranke so pozabile medsebojna nasprotstva ter tvorijo združeno fronto.

Po ulicah vozijo avtomobili, ki imajo razobešene plakate, na katerih se pozivajo moški k pristopu v vojaško službo.

LIMA, Peru, 16. decembra. — Tukajšnje paragvajsko poslaništvo poroča, da podirajo bolivijske čete proti utrdbi Aquino. Svoje poročilo je zaključil z besedami: — Z ozirom na to bomo storili vse, kar je potrebno.

EPIDEMIJA INFLUENCE PO ZAPADU JE PONEHALA

Manj novih slučajev in smrti se je pripetilo v zadnjem tednu, kot kaže pregled United Press. — Znan kinematografski igralec podlegel influenci. — Bolezen ni tako huda kot prava influenza.

CHICAGO, Ill., 16. dec. — Epidemija influence na Zapadu in Srednjem Zapadu je začela pojmati, — se je glasila v poročilih United Press. O vedno manj slučajih so sporočili v zadnjih 24 urah in zdravstvene oblasti so sporočile, da kontrolirajo bolezen.

Število novih slučajev v Chicagu v zadnjih štiri in dvajsetih urah je znašalo približno polovico manj kot prejšnjih 24 ur. Bilo je le pet smrtnih slučajev v primeri z desimi dan poprej in 257 novih sluajev v primeri z 410 prejšnjega dne.

Pljušnica je vzela svoj del in od 99 novih slučajev, katere se je prijavilo, jih je bilo šestnajst smrtnih. To je bilo majhno zmanjšanje v primeri s prejšnjim dnem.

Iz Daljnega zapada so prišla poročila, da izginja epidemija influence. Los Angeles je sporočil pet smrtnih slučajev v zadnjih štiri in dvajsetih urah ter veliko padanje števila novih slučajev. Izza izbruha influence dne 13. novembra je bilo 261 smrtnih slučajev. Številne kino-zvezde so bile bolne, a Theodore Roberts je bil edini, ki je umrl.

Devet in šestdeset novih slučajev so sporočili zdravstvenim oblastim v Portland, Ore. in to predstavlja padanje v tem ozemlju.

Kansas City, Mo. je sporočil, da je epidemija dobro pod kontrolo.

Obsojeni ponudil svojo kri.

BOSTON, Mass., 16. decembra. Na smrt obsojeni 21-letni Gangi Cero iz Brooklyna je stavil včeraj ponudbo, da se podvrže transfuziji krvi na korist 55-letne Annie Doney, ki leži bolna v mestni bolnici.

Du Pont izgubil proces.

WILMINGTON, Del., 16. dec. Zvezno sodišče je odločilo včeraj v prid Chemical Foundation, Inc. proti E. L. Du Pont kompaniji glede pravice uporabe gotovih barvnih patentov. Tri tožbe nemških družb si bile zavrnjene.

Trije delavci ranjeni pri eksploziji.

INDIANAPOLIS, Ind., 16. decembra. — Pri eksploziji tvornice Knessler Bates Manufacturing Co. so bili včeraj zjutraj težko ranjeni trije delavci. Materijalno škodo cenijo na \$200,000.

Iz Asuncion poročajo, da je bilo poklicanih pod orožje deset letnikov rezervistov.

Vse je prepričano, da bo med obema republikama tekom par ur, vojna oficijelno proglašena.

LA PAZ, Bolivija, 16. decembra. — Prebivalstvo je vprizorilo velike patriotske demonstracije ter z navdušenjem pozdravilo poročilo o bolivijski zmagi pri Fort Boqueron.

Pred narodno palačo je imel predsednik Siles govo, v katerem je izjavil, da je treba zmagati, bodi ti z orožjem, bodisi z diplomatskimi sredstvi.

NOVI GLAVAR NEWYORŠKE POLICIJE

Whalen je pristal v to, da bo načeloval newyorški policiji. — Imenovanje se bo završilo danes po konferenci z županom.

Grover A. Whalen, generalni manager John Wanamaker prodajalne v New Yorku in načelnik županovega komiteja za sprejem odličnih gostov, je sprejel službo policijskega komisarja, katero mu je poudil župan Walker, da izpolni prazno mesto, ki je postalo vsled resignacije komisarja, Josepha Warrena.

Imenovanje Mr. Whalena bo izvršeno danes pod pogojem, da ne bodo zmagali Wanamakerjevi interesi, ki se zavzemajo za ohranjanje Whalena na njegovem dosedanjem mestu.

Iz Philadelphije se je glasil, da so Wanamakerjevi interesi sicer proti temu, da bi izpustili Whalena, da pa bodo najbrž privolili v to, da vsaj začasno zapustijo svoje mesto ter prevzame policijski komisariat v New Yorku.

Mr. Novin, ki načeluje Wanamakerjevim interesom in njegovi tovariši se bodo danes posvetovali v New Yorku z županom Walkerjem in Whalenom samim. Izid te konference bo objavljen najbrž imenovanjem Whalena na mesto policijskega komisarja.

To pa ni še ničesar gotovega. Omenjamo namreč sodnika Corrigan kot možnega kandidata za to mesto. Corrigan je osební prijatelj župana ter se glasi, da je eden najboljših informiranih mož glede policijskega departmanta.

Ena glavnih ovir imenovanja Corrigan bi bila, da bi bil Corrigan izvoljen v dveh ali treh letih kot magistratni sodnik za upokojitve, s precejšnjo pokojnino, katero pa bi seveda izgubil, če bi odstopil sedaj ter sprejel mesto policijskega komisarja.

Morilci Leboufa morajo umreti.

BATON ROUGE, La., 16. dec. Governor Long je objavil včeraj, da ne bo pod nikakim pogojem izpremenil smrtne obsodbe, ki je bila izrečena nad Mrs. Ada Bonner Le Bouef in dr. Thomas Dreherjem. Oba sta bila obsojena na smrt radi umora moža obsojenke. Obsodena bosta dne 5. januarja.

Mož priznal umor svoje žene.

SHREVEPORT, La., 16. dec. Tukajšnja policija je včeraj objavila, da je 53-letni Charles Taylor iz Memphisa priznal, da je 3. decembra umoril svojo ženo.

— Davil sem jo s prtom ter jo tolkel z železom po glavi, — je baje rekel. — Nato sem stlačil njeno truplo v kovčeg ter ga zaprl. Naslednji dan sem se odpeljal v New Orleans.

Hoover odpotoval naprej.

BUENOS AIRES, Argentina, 16. decembra. — Herbert Hoover je zaključil včeraj zvečer svoj obisk v Argentini ter se je danes vkrčal na križarko Buenos Aires, da odpotuje v Montevideo. Hooverjeva družba bo ostala eeli pondeljek v glavnem mestu Uruguaya.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK
V AMERIKI.

ANGLEŠKEGA KRALJA ZDRAVIJO Z ELEKTRIKO

Zdravniki uporabljajo električne toke, da rešijo življenje kralja. — Nov nemir se širi. — Dva nadaljna zdravnika sta bila poklicana. — Spanje je pomagala kralju.

LONDON, Anglija, 16. dec. — Električne toke so uporabili v upanju, da stimulirajo poječajno srce kralja v njega boju proti strupom, ki mu izpodkopavajo zdravje.

Neko poročilo se glasi, da so uporabili radij potom uvedbe v prsno votlino tuba, vsebujočega radijske emanacije, a nobenega potrdila ni bilo mogoče dobiti v kraljevi palači glede te točke.

Po mestu so se razširile govori, da je postalo stanje kralja zopet slabše, in množice iz gledišč so zopet obdajale Buckingham palačo v večernih oblekah, da čitajo bulletine.

Poklicanje dveh nadaljnjih zdravnikov, katerih je sedaj v cellem deset, je še bolj vznemirljivo vplivalo na narod.

Kljub nasprotnim znakom pa je bil list "World" avtoritativno informiran krog polnoči, da ni bilo nobene izpremembe v stanju kralja. Velika vznemirjenost je bila razvidna, a ne večja kot pred operacijo v četrtek.

To je bil štiri in dvajseti dan njegove bolezni. Po dolgem posvetovanju v kraljevi bolniški sobi, je izdalo pet kraljevih zdravnikov naslednji bulletin:

— Kralj je imel miren dan z nekoliko spanja. Dasiravno je ostal pulz stalen ter je mrhlca sedaj le zmerna, vztraja naprej, izčrpanje. Sklenjeno je bilo uporabiti žarčeno terapijo kot del zdravljenja.

Veliko vznemirjenje je bilo povzročeno, ko sta bila poklicana dva nova zdravnika k bolniški postelji. Podpisala sta bulletin z ostalimi tremi zdravniki vred.

Princeesinja Mary, edina hčerka kralja, je izjavila dekanu iz Windsorja:

— Stanje kralja je zelo resno.

Begunci zopet ujeti.

WASHINGTON, D. C., 16. dec. Trije kazenjci, ki so pobegnili iz ječe v Lorton, Va. so bili prijeti včeraj zjutraj tukaj v njih kazenskih "uniformah".

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	500	\$ 9.30	Lir	100	\$ 5.75
"	1,000	\$ 18.40	"	200	\$ 11.30
"	2,500	\$ 45.75	"	500	\$ 16.80
"	5,000	\$ 90.50	"	500	\$ 27.40
"	10,000	\$ 180.00	"	1000	\$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim vezanom v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POSTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH
"NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA
PRISTOJBINO \$1.—"

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrti leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se
dogovori pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročni-
kov, prosimo, da se nam tudi prejmu bivališče naznači, da hitreje
najdemo naslovnik."GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Ba relay 6189.

BOLIVIJA IN PARAGVAJ

Rockefellerjeva Standard Oil ima v Boliviji koncesije, ki obsegajo več kot sedem milijonov akrov petrolejske zemlje.

Ta teritorij meji na republiko Paragvaj. Za mejo je pa ogromno ozemlje, nekak "no man's land", katero si lasti Bolivija zase, da si ga vsi geografi prisodijo Paragvaju.

V tej deželi, ki je tudi jako bogata na petroleju, prebivajo "divja" indijanska plemena, katerim je nazadnje vseeno, kdo jih tepe. Indijanci ne simpatizirajo niti s to, niti z ono stranko.

Omeniti je treba, da so v zadnjem času začeli tudi angleški kralji petroleja stezati svoje roke po južno-ameriških bogastvih.

Toda Standard Oil kompanija je še vedno prva.

Boj za "narodno čast", o katerem govore tako Boliviji kot Paragvajci, je v resnici le borba Standard Oil Company za nabavo neizmerno bogatih petrolejskih polja.

Bolivija je ena onih razmeroma maloštevilnih južno-ameriških republik, ki je vedno stala na strani Združenih držav.

Na vseh kongresih in sestankih so njeni delegati soglašali z ameriški. Vse to temelji seveda na medsebojnosti.

Ko je na zadnji panameriški konferenci v Havani Bolivija predlagala, naj imajo latinsko ameriške države v vojnem času pravico transportirati orožje po nevtralnih sosednjih deželah, so za predlog glasovali samo delegati Združenih držav in republike Peru.

Republika Paragvaj je glasovala proti. In ž njjo vred Chile in Argentina.

Paragvaj je pod protekcijo Argentine, dočim ni republiki Chile nič kaj povolji kombinacija Bolivija-Peru.

Peru je baš tako pod kontrolo severoameriških bankirjev kot je Bolivija. Obe republiki storita vse, kar jim zapove finančni diktator.

Ker Bolivija vsled And nima dohoda k oceanu, bi rada imela nekaj paragvajskega ozemlja na rekah, ki tečejo proti Atlantiku.

Ta zahteva je v popolnem soglasju s Standard Oil Company, ki bi v tem slučaju lahko odvajala svoj petrolej po Paragvaj reki do Asunción odtam pa v Rosario, kjer bi ga vkrcali na oceanske parnike.

Če Bolivija zasede oziroma osvoji dve tretini omenjenega paragvajskega ozemlja, bi imela Standard Oil ogromne dobičke, ker bi mogla petrolej dosti ceneje proizvajati in prevažati.

Fizične možnosti za to so na razpolago. Paragvaj ima maj devetstotisoč prebivalcev, dočim jih ima Bolivija skoro dva milijona in pol.

Poleg tega ima tudi močno armado in še močnejše prijatelje.

Paragvaj pa nima niti tega niti onega.

Baš zastranega je skoro izključno, da bi Amerika to vojno dovolila. Nitke, na katerih vise marionete so preveč vidne.

Vsled tega bosta bodoči predsednik in njegov svetovalec Hughes stvar tako zaobrnila, da vojne ne bo, da pa tudi Bolivija in Standard Oil ne bosta na izgubi.

Panameriška konferenca v Washingtonu bo pokazala, da je končno svoj cilj dosegla.

Dopisi.

S peta.

V Glasu Naroda sem čital dopis iz Walsenburg, Colo. Pisal ga je rojak Bayuk. Med drugim omenja tudi večnega popotnika Mr. Charlesa Gorupa, ki potuje za Trinerjevo Vino. Ob koncu se je tudi vame obrnil ter me vprašal, če se mi je kaj zamerilo, da me ni več v Colorado.

Popravičij povem, da sem se nočem vembra hotel iti, pa so nastale neprimernosti zapreke. Če ne bo kaj posebnega, se vidimo kmalu po novem letu. Ne skrbite, bom že prišel v vašo prodajalno, kjer imate raznovrstne dišave južnomehškega pridelka, kar vse dobro tekne v zavrelih Noetovih kapljicah.

Pozivam Mr. Bayuka, naj se še kaj oglasi. Tudi Mr. Zelenc naj se kaj oglasi. Tudi Mr. Zelenc naj se tedne na potovanju za Glas Naroda. Njegovi dopisi so jako zanimivi. Pozdravi!

Matija Pogorelec.

Girard, Ohio.

V velikih skrbih sem bil, kaj je s Petroim Zgago No, pa saj to ni nič čudnega, ker se v takih velikih mestih kot New York kaj rada pripeti kakšna nesreča. Ko pa dobim danes Glas Naroda, pogledam in vidim, da so ga dali nazaj na staro mesto. Pustimo ga, saj je zdaj na svojem prostoru brez nesreče in brez ljubice.

Ko smo bili žalostni za Petrom Zgago, so nas pa vseeno malo razveselili 8. decembra clevelandski rojaki Epich, Plut in Bele. Vsi trije so morali večkrat ponoviti svojo igro in petje.

Rojaki, ako hočete imeti veliko smehla in zabave, obrnite se na Frank Pluta, 19109 Shaume Ave., Cleveland, Ohio.

Tudi 22. decembra se obeta nekaj dobrega, namreč "Mlinar in njegova hči". To bo igra v 5. dejanjih. Bom pozneje sporočil, kako bo izpadla.

Zato raj vabimo vse rojake in rojakinje iz Girard in okolice, da se udeležijo.

Tudi Peter je povabljen. Tukaj imamo obilo evetk, pa so bolj zanimljive kot je Petrova ljubica.

J. Anžiček.

Whiting, Ill.

Prosim, da mi pošljete malo ali veliko Pratico s tremi mladiči, ker sem jo vajen že od mladih let. Glas Naroda mi je jako prijazen, ter ga vsem Slovincem priporočam kot najboljši slovenski list v Ameriki. Čestitam Petro!

Rojaki!

Pridružite se številnim našim vlagateljem.

IZRABITE PRILIKO, KI JO NUDIMO ZA

NOVO LETO

namreč:

Vse vloge, ki jih prejmemo do vstevši
12. JANUARJA 1929,
bomo obrestovali že od 1. januarja po —

4½%

(Dosedanja obrestna mera je bila 4%)

Nadaljnje vloge se obrestujejo od prvega vsakega meseca naprej.

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Astrološki koledar za žene.

Astrologi trdijo, da je vsak mesec pod vplivom lege posebnih zvezd tudi na značaj in usodo človeka, rojenega v tem ali onem mesecu. Astrologija nima nič skupnega z znanostjo, ker ni nikoli opirala svojega znanja na znanstvene principe in teorije. V naslednjem navajamo v kratkem zanimiva opazovanja astrologov, ki so ugotovili, kako vpliva na ženo značaj mesec, v katerem je bila rojena.

V januarju rojena žena bo imela mirno življenje in postane dobra mati, ki nikoli ne prekorači mej svojih materinskih in zakonskih dolžnosti.

V februarju rojena žena je redko lepotica, pač je zelo nagnjena h kokeriranju. Ta lastnost ji večnoma nadomesti lepoto. Najsrečnejša doba njenega življenja nastane od 25. do 30. leta.

O ženi, rojeni v marcu, je znano, da je radovedna in ljubosumna. Zato je malo verjetno, da bi mogla živeti v srečnem zakoncu. Najbolje je, če si izbere zelo častihlepnega moža.

April je mesec klepetavosti, ljubozni željni in klepetavosti ljubavi. Mož je pa lahko brez skrbi, ker se lahko popolnoma zanesa na njihovo zvestobo.

V maju rojene žene so naravnost ustvarjene za ljubezen. Njihova življenska pot je podobna ovetoči livadi.

Junij prinaša ljubke družice življenja, ki so sicer čisto nerazvorne, temperamentalne in zapravljive, kljub temu pa lahko postanejo dobre zakonske žene.

V juliju rojene žene so že od mladih let navdušene za flirt in ljubavne pustolovščine. Može tako ženske najbolj obožujejo, seveda če so lepe.

V avgustu rojene žene so mirnega značaja in znajo moža tako

200 VLOMOV IMA NA VESTI

Budimpeštanska policija je aretirala te dni na dvorišču bolnice 45-letno žensko, ki je lazila po fasadah kakor mačka in ki ima na vesti okrog 200 drznih vlovov in tatvin. Gre za Ano Kosary, ki je nastopala zadnje čase pod 16 izmišljenimi imeni in ki spada nedvomno med najdrznejše vlovilke. Med zločinci je dobro znana, ker se peča v vloni in tatvinami že od svojega 18. leta. Že v mladosti je bila članica ženske vlovilke tope, opetovano je bila aretirana in obsodena, toda nobena kazen je ni izpametovala. Zadnjih 10 let ni bilo o nji duha ne sluha. Že so mislili da je umrla. Toda za vsak slučaj je policija shranila odtise njenih prstov in prav je storila.

Ana Kosary je živela nemoteno sredi Budimpešte v hotelu "Imperial". Pred tremi meseci se je zglasila pri hotelirki in ji povedala, da leži njeno dete bolno v bolnici in da ne more zanj skrbeti, ker nima službe. Hotelirka jo je sprejela v službo, toda kmalu je prebrisana vlovilka našla v hotelu tajna vrata, za katera niti hotelirka, ni vedela. Vrata so vodila na tisto. Dala si je narediti ključ in tako je lahko neopaženo zapušala hotel. Ponoči je hodila iz hotela opremljena z najmodernejšim vlovilskim orodjem in poslovala je brez tuje pomoči. Najraje je vlovila v trgovine z zlatino in dragulji. Tudi v hotelu je kradla gostom prtjajo.

Na sled ji je prišel slučajno hotelski kuhar, ki je našel v njeni sobi prtjajo nekega gosta. Policija je preiskala njeno sobo in našla 20 briljantnih prstanov, 12 bisernih ovratnikov, mnogo zlatih igel in drugih dragocenosti. Ko jo je hotel detektiv aretirati, ga je udarila s pestjo po obrazu, zbežala v III. nadstropje, skočila na okno in splezala na fasado. Poročilo si ji je pobeigniti. Šele čez dva dni jo je policija izsledila in aretirala.

osrečiti, da mu ni treba iskati sreče in razvedrila drugod.

V septembru rojena žena je radovedna in zgovorna kokota, ki rada zahaja v družbo, drugače je pa dobra zakonska žena.

Najboljše zakonske žene so one, ki se rode v oktobru. Taka žena ima v vsem srečo in prinaša srečo tudi svojemu možu.

V novembru rojena žena ima rada lepe obleke, dragulje, parado in moško družbo. Kljub temu je pa zvesta, zlasti če si izbere v maju ali decembru rojenega moža. Taka zakonca sta navadno zelo srečna.

V decembru rojena žena je navadno lepa in odbernega značaja. V splošnem ima pa vse lastnosti žene, rojene v januarju.

To tabelo je sestavil sicilijanski astrolog in zvezdoslovec Firmicus Maternus, ki je bil napram ženam nedvomno zelo galanteen. Kakor vidimo, je lahko možki srečen z vsako ženo ne glede na to, v katerem mesecu je bila rojena. V praktičnem življenju seveda to pravilo ne drži vedno.

JUGOSLAVIA IRREDENTA

Razprava proti dr. Čoku pred pri-

zornim sodiščem v Trstu
se je imela vršiti 21. novembra. Razprava pa je bila prelojena, češ, da predsednik radi boleznini ni mogel proučiti vseh spisov. Med tem je dr. Čok že prestal vso kazen in je bil tudi že posvarjen, da se preveč giblje okoli in obuje z ljudmi, kar pomeni, da pripravljajo obzlost zanj konfincacijo.

Predilnica v Trzinu.

O Brunnerjeve predilnice v Podgori je pričakovalo gorško mesto veliko zaposlitev domačega ljudstva. Upanje je splavalo po vodi. Posla je vedno manj, in delavci odpuščajo po vrsti. Sedaj čujemo, da se otvori znova predilnica v Trzinu in da so dogovori med tvrdko Brunner in italijansko trgovsko banko glede finančne strani podjetja že končani. Tako se Brunner seli iz Podgore v Trzin, kjer bodo uživale industrije fiskalne olajšave po dekretu za industrijske cone v Trstu, Trzinu, Žavljah in Nabrežini. To bo za Gorice in okolice velik udarec.

Službeni list vladnega načelnika razglasa, da je v primeri z lanskim letom letos brezposelnih manj za 105.000. V starih provincah skrbijo za zaposlenje ljudstva, kar morejo, in v nove province prihaja vedno več delavskih moči iz Italije. Domači delavci trpijo in vedno več je nezaposlenih; na njihova mesta nastavlajo, kjer je mogoče, ljudi iz starih provinc. Službeni list bi moral poročati resnice, da pada nezaposlenost v Italiji, v Primorju pa narašča.

Saj že veste, kako so prijatelje pikre v svojih odgovorih. Pa naj bosta še tako dobri prijatelji, druga drugo včene, če jo le more.

Prva: — Ti, veš kaj, zaročila sem se.

Druga: — Zaročila? Čestitam. S kom pa?

Prva: — Kaj ne veste? Z Mr. H.

Druga: — Skoro bi ti ne svetovale. Njegovo srce ni v redu.

Prva: — Kako veš?

Druga: — Povsem enostavno. Prejšnji teden je mene zasnil in ker ga nisem hotela ušiti, mi je sporočil, da mu je počilo srce.

Tisti klobučkov pa nimajo več.

Zo praktični klobuček, ki je bil v petek objavljen v moji koloni, sem dobil toliko naročil, da sem bil kar presenečen. Veseli me, da hočejo rojaki tako zelo ustrediti svojim boljšim polovicam. Takoj sem se odpravil proti tovarni, kjer so jih izdelovali. Toda povedali so mi, da je tovarna že lani prenehala obratovati. Iznajditelj si je s svojo iznajdbo prislžil milijone in odšel nazaj na Francosko.

Toliko v blagohotno pojasnilo. In brez zamere.

Peter Zgaga

V ponedeljek zjutraj sta se vrnela rojaka na postajo. Bila je dolga pot. In precej težavna, ker je bilo v soboto in v nedeljo vsega v izobilju.

— Morava hitro stopiti, — da ne zamudiva prvega vlaka, — je dejal prvi. — No, pa če ga zamudiva, nič zato. Poleg postaje je italijanski grocer, ki prodaja slane ribice ter človeku, če ga pozna, tudi z vinom postreže.

— Ali te pozna?

— Seveda me pozna.

— Le počasi, prijatelj, le počasi, saj se nama nikamor ne mudi.

Če je človek zaljubljen, kar tjavendan blebče in ne ve, kaj govori. Toda tudi v ljubezni je treba preudarka in razsodnosti.

Sedela je klopici in šepetala.

— Ali me ljubiš, dragi moj?

— Seveda te ljubim, bolj kot vse na svetu.

— Odkritosrečno in pošteno?

— Da.

— Ali me boš ljubil večno?

— Da, večno te bom ljubil.

— Ali me boš na rokah nosil?

— Če ne vagaš več kot stopetindvajset futov, te bom že nosil včas, če pa več vagaš, pa ne vem, kako bo.

Rojak je dal v list ženitno ponudbo. Rekel je da je sam, da ima precej denarja in da mu žene manjka.

Dobil je nešteto odgovorov.

Pri tem je najbolj to značilno, da mu ni nobenega ženske poslala. Pač pa sami možki. Sami poročeni možje.

In vsi odgovori so se glasili približno takole:

— Kar mojo vzemi. Ti bom jako hvaležen.

Učitelj je rekel učencem, naj opišejo psa.

Mali Tonček ga je takole opisal:

PES.

Pes ima truplo, štiri noge, dvoje oči, gobec, dvoje ušes, rep in mačko na vratu. Če nima marke, ga prime konfederce. Če hoče kaj povedati, nič ne pove, ker ne zna govoriti, ampak zalaja. Psi se pokliče ali se mu pa poživžajo. Če noče priti, je treba vzeti palico. Potem pa pride in mora dati tace. Pes žre kosti in meso. Če noče žreti, je treba meso in kost mlački dati, potem pa takoj žre. Psi izleže njegova mati. Včasih jih izleže kar pet ali šest. Ko zagleda pes luč sveta, je slep. Šele sedmi dan se mu odpro oči. Naš pes ima turško ime Sultan, pa je domača žival.

Saj že veste, kako so prijatelje pikre v svojih odgovorih. Pa naj bosta še tako dobri prijatelji, druga drugo včene, če jo le more.

Prva: — Ti, veš kaj, zaročila sem se.

Druga: — Zaročila? Čestitam. S kom pa?

Prva: — Kaj ne veste? Z Mr. H.

Druga: — Skoro bi ti ne svetovale. Njegovo srce ni v redu.

Prva: — Kako veš?

Druga: — Povsem enostavno. Prejšnji teden je mene zasnil in ker ga nisem hotela ušiti, mi je sporočil, da mu je počilo srce.

Tisti klobučkov pa nimajo več.

Zo praktični klobuček, ki je bil v petek objavljen v moji koloni, sem dobil toliko naročil, da sem bil kar presenečen. Veseli me, da hočejo rojaki tako zelo ustrediti svojim boljšim polovicam. Takoj sem se odpravil proti tovarni, kjer so jih izdelovali. Toda povedali so mi, da je tovarna že lani prenehala obratovati. Iznajditelj si je s svojo iznajdbo prislžil milijone in odšel nazaj na Francosko.

Toliko v blagohotno pojasnilo. In brez zamere.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

Heinrich Zerkulen — L. A.:

IZZA MLADIH DNI

(Komu drugemu če ne Tebi....)

Med odmorom se mu je dala gospa ravnateljica predstaviti. Z običajno, njemu lastno vladnostjo se je priklonil.

Ona je bila visokorasta dama z močno vzbočenim čelom, z malone gospodarskimi ustnicami, katerim pa so dajale pošev tekoče poteze nekaj neskončno otožnega, da ne rečem bridkovdanega. Človek je takoj občutil, da je morala biti v resnici povsem druga, kot taka, za kakršno se je izdajala.

Tudi pesnik jo je zavzel pogledal. Privikrat je javno govoril v svojem rojstnem mestu. Zalkaj sedaj, ko je njegovo ime postalo znano, so ga naknadno obsipavali s častmi.

"Ali veste, da sva se nekoč kot otroka eno celo popoldne skupaj igrala?"

Sedaj jo je naenkrat spoznal. Sedanjost se je pretrgala narazen, kakor zastor pred igro. Vse vmes doživljeno, stvari in ljudje, je stopilo na stran. Samo ta edini popoldan iz mladosti pred mnogimi, mnogimi leti je sedaj stal pred obema povsem čist in jasn. Njegov je bilo ime Ilza. In on je bil spet deček. Nekoliko sklonjen, zelo okoren v vseh kretanjih. Toda Ilza svetloba in vitka, vsa kot živo srebro.

"Ne, milostljiva, bila je ena sama ura."

"In to se veste?" je rekla vsa vznemirjena in njeno obličje je bilo v tem lepo.

"Da, bilo je že pozno v popoldne."

"Bile ste z Vašim gospodom pa panom na obisku pri mojih starših. Bržkone sta bila najina oče ta prijatelj iz študijskih let?"

"Da, res. Toda kako čudno je to, od tega bo sedaj pač že okoli trideset let."

"In pomislite, jaz zavedno nikoli nisem brala kake Vaše knjige. Danes prvič čujem Vaše pesmi iz Vaših ust."

Toda on ni vprašal zakaj in čemu. Kaj so ga tudi bržkone sedaj njegove knjige? Samo to, da ni delala poklonov, to ga je veselilo. Toda taka je bila mala Ilza že od nekdaj.

Za druge ljudi v sobi se sploh ni več brigal. Pol začuden, pol užaljen in z zgovornimi pogledi so končno zapored odšli. Dokler nista bila oba povsem sama v sobi za umetnike. "Kje ste pa vendar sedeli med mojim predavanjem?"

"Terno pred Vami, v prvi vrsti," je vsa srečna odvrnila.

Kako mu je bila kar hipno sodna. Tista ura tedaj je postala obema, cela skupno preživljena mladost.

Ali se nista oba že dolgo let videla?

"Steer se Vam pa moram nečesa spovedati," je dejala gospa. "Ali se veste, da ste tedaj Vi pri mojih starših igrali zvečer na klavir? To se mi je na Vas zdelo nad vse čudovito, da ste bili tako droben fantek in ste že igrali klavir. In kakor je bilo videti povsem brez strahu. In igrali ste kakor kak odrasel. Zelo sem Vas ljubila tisti večer."

On se je rahlo nasmehljaj.

"Ne smete se smehljati." Pri tem je zardela in njeno obličje je vzevelo kakor v čistosti. "Otrok sem se bila in zgodaj so me poslali v posteljo. Otroška soba se je nahajala prav nad salonom, kjer ste Vi igrali klavir. In še dolgo, ko ste bili že gotovi, sem še vedno sedela v moji postelji in jokala. Jokala sem malone pol noči. Ljubila sem Vas..."

Tedaj je zelo diskretno potrkalo na vrata umetniške sobe. Eden gospodov iz predsedstva se je po-

javal, češ da je čas, da pesnik nadaljuje s svojim predavanjem.

"Z Bogom," je rekla dama hitro in že odhajala mu je prožila svojo roko....

Siloma se je moral zbrati. "Mala Ilza že tako priletna," je rekel skoro glasno pred se. Potem je stopil na podij in sprejel so ga z glasnim ploskom. Trudno in nekako odsoten se je zahvalil in gledal le v prvo vrsto.

En sedež je bil prazen.

Nekaj hipov je še počakal — nič več ni prišla. Mala Ilza ni prišla nič več. Kaj so mu sedaj koristile njegove knjige?

Njegova mladost se ni več vrnila....

DRAGA NEVESTA

Mehiški etnolog dr. Carlos B. sari se je vrnil nedavno z veliki znanstvene ekspedicije po Guatemali, kjer je videl in doživel mnogo zanimivega. Med drugim pripoveduje tudi o ljubezni pri indijanskem plemenu Maya. Mladeniči tega plemena so v ljubezni zelo plašni. Zaljubljenec hodi po cele tedne okrog kože svoje izvoljenke, predno se ji približa. Potrpežljivo čaka, da nastopi usodni trenutek ko ji more odkriti svoje srce. Preži pri potoku, približa se dekletu in jo prime za roko. Če mu je dekle naklonjeno, se ne upira. Toda ljubezen se ne pomeni, da se lahko vzameta. Fant mora govoriti z dekletovim očetom.

Očetje so pa pri Indijancih veliki egoisti. Fant, ki se poteguje za dekleta mora bogato obdarovati očeta in vse rodbinske člane. Predno pride do poroke, mora ženina rodbina zbrati čimveč denarja in ga dati nevestini rodbini. Zaljubljenec se poročita šele, ko fant dokaže, da ima zagotovljeno eksistenco in da bo mogel ženo preživljati. Nekako tako je tudi pri nas, vsaj v pretečni večini zakonov.

NESREČE CESTNEGA PROMETA

Nesreče cestnega prometa v Pragi so znašale v prvi polovici leta 1927 slučajev, od tega 16 smrtnih žrtv in 224 težkih poškodb. Večina nesreč odpade na avtomobile.

Po H. Schomburgu:

Božič v pragozdu.

Bilo je v Afriki, v deželi Valur — je bilo naslednjega dne. Vem da na razvodju Konga in Zambesamo to, da sem se opotekal kakor pijanec in napol brez zavesti sledil črncu, ki nam je bil vodnik. Ko sem se tretjega dne predramil, sem opazil da je kriza premagana. Malo sem se okrepčal z neslano juho in odrinil ta-lje. Popoldne sem prispel v taborišče. Bil sem tako izstradan, da sem jedva stal na nogah. Pa vsi naporu so bili kaj hitro pozabljeni. Prišel je tovariš in ob boljši hrani in prijetnem kramljanju sta se telo in duh začelo ojačala. Zopet si me mikala s svojimi čari, skrivnostna Afrika! Sovražna si človeku — beleu, a kdor te je spoznal, te ljubi v mržnji in trpljenju....

Zaklali smo nekaj koz in smo se okrepčali. Tedaj sem bil poslal tovariša z zdravimi nosači na lov, sam pa sem ostal z bolnimi osebami v šotoru. Bilo je sredi decembra. Blizal se je božič. To je v tropskih krajih čas velikega deževja. In res se je vilo in je bilo brez nehanja. Strahovito so zimsko-deževni dnevi sredi Afrike. Človek bi zblaznel od osamljenosti in puščobe. Vsako jutro je bila v kolibi več centimetrov visoka voda. Črnci so bili vsi bolni, tako da ga ni bilo, ki bi bil šel z menoj vsaj na bližnji lov. Tudi v kolibi ni bilo več hrane: ne sladkorja, ni čaja in le boren kupček soli. Pred poginom so nas varovali v tem času, ko je lov dvonoljiv, samo še kože; ne daj Boj, da bi bili morali vse poklati, preden bi prišli v varnejši kraj!

Nekega dne, ko je popoldne nehala liti, sem šel na izprehod v okolico. Tu sem naletel na domačina iz bližnjega selišča, ki mi je povedal, da se v okolici klati star man-eater (lev, ki žde ljudi). Dan prej je bil napadel in odvel se s seboj neko žensko: ko sta ga dva moža zalezovala, je oba težko ranil in se je pred očmi preplašenih vaščanov gostil z nesrečno žrtvijo. Poudil sem poglavarju, da mi preskrbi nekaj nosačev in pojem loviti nasilnega sovražnika. Zaman — glavarju nekaj ni bilo všeč; rajši je pustil, da lev napada žene in deca, nego da bi mi bil dal na razpolago petorico domačinov.

Dan ali dva pozneje sem se srečal s tem levom. Bil sem pravkar v naši "kašči," ko neki črnc divje zavpije: "Tan, tan!" (Lev, lev!) Jadno skočim pred kašo in ugledam črnce, ki spetno kakor opiea pleza na drevo: "Skrijte se," — vpije, "lev je tu!" Hotel sem skočiti v kolibo, da bi bil pograbil puško, a lev me je prehitel, mogočno je stopal kakih dvajset korakov proč od mene. Hladen pot mi je oblival hrbet. Nisem se mogel ganiti. Nekaj naglih škokov in bi bil levja žrtev. Toda krvoločni mogočnik se ni zmenil za me. Pokojno je bil odšel v goščavo. Šele ko je izginil, sem se prijel za glavo: Takšna prilika in si je zamudil! Zaman je bil ves čas: lahko sem bil zadovoljen, da me ni velikan kako drugače presenetil.

Tik pred božičem je bil naš položaj strahoten. Zalogo smo dočela izžepati; lov je bil skrajno neugoden. Bilo je 24. popoldne. Daleč v domovini so drhtela srea v pričakovanju svete noči. Tu je vladal strah, mrtev molk afriške planote. Vzel sem spremljevalca in sva krenila na lov. Potihoma in počasi sva odmikala od sebe visoko travo, ki naju je popolnoma skрила. Kanila sva se preriti k bližnjemu jezeru, odkoder sva čula divje raje. Bil je jasn dan. Solnce se je nizalo k zatonu. Počeni sem v travo in se zamislil. Zaman je vsa utrujenost, tu, sredi divje prirode in čisto tujin sovražnih ljudi občuti tudi najbolj trdo srce poezijo božičnih praznikov. Spomini na mlada leta niso nikdar in nikjer tako sladki kakor v takem položaju. Že so mi silile solze v oči. Toliko tega prebija in preneša s pametom, ni več se ne spominjam, kako, a taki — le spominam se dočela razpa-

EDINA MOŽNOST

da se dostavi Vašim v domovini denarno nakazilo še pred Božičem je potom —

BRZOJAVNEGA PISMA

a li

DIREKTNEGA BRZOJAVA

Stroški za brzojavno pismo \$1.—

Za direkten brzojav: v Jugoslavijo \$2.50,

Italijo \$2.—

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

žijo in napolnijo srce z bridkostjo. Zahajalo je solnce, daleč nekje je bila moja domovina, daleč na — na vseh straneh so ga same onkras morja so se znane pribergle. Da ne bi njegova zuna pravljali k božiču... Priletela je njost tako neprijetno učinkovala jata gosi. Ustrelim; odmev se iz na gledalec, so ga pri slikanju gubi neke na robu, pragozda, oblekli v snukjo, toda celo pod depreplašeno gosje gaganje se čuje belo volno govori njegov izgled neke nad vodo. Prerijem se na stranske besede proti Nobilovi ekprej niker sledu o tolikanj za spedičiji, ki mu je vzela zdravje. Željenem plenu....

Zvoljem sem se vrnil v kolibo. Zaprta sva se v koč in sva molčala dolgo v noč. Tak je bil božični večer v pragozdu.

Pogled na Mariana je strašen. Njegovo telo je pravečta razvalija. Zahajalo je solnce, daleč nekje je bila moja domovina, daleč na — na vseh straneh so ga same onkras morja so se znane pribergle. Da ne bi njegova zuna pravljali k božiču... Priletela je njost tako neprijetno učinkovala jata gosi. Ustrelim; odmev se iz na gledalec, so ga pri slikanju gubi neke na robu, pragozda, oblekli v snukjo, toda celo pod depreplašeno gosje gaganje se čuje belo volno govori njegov izgled neke nad vodo. Prerijem se na stranske besede proti Nobilovi ekprej niker sledu o tolikanj za spedičiji, ki mu je vzela zdravje. Željenem plenu....

TOP — ŽRTEV SLABEGA VREMENA

NADALJNA PRIČA MALM-

GREENOVE SMRTI

Te dni se je vrnil iz Stockholma v Italijo kapetan Mariano, tova-riš Zappija in Malmgreena in nov, je bila ob ustju Tenze zasedla druga priča nečloveške smrti švedskega meteorologa.

Iz Stockholma ga je spremljal li inf vili so ga v največji tajno-zdravnik italijanske mornarice dr. Cendali, ki je izvršil na njem praskrinnem preizkusiti. Vreme pa vo operacijo v Kingsbayu. Vse je vojaškim krogom docela pokvačas njegovega bolovanja v Stockholmu mu je stal ob strani in ga top v London, je ponesrečila in negoval ter mu lajšal bolečine, se potopila.

Mariano je popoln invalid. Od-izginul top je bil baže iznadjdrezali so mu desno nogo, pa tudi ba take vrste, da bi bil povzročil rok nima več v prejšnjem stanju, popoln prevrat v moderni artij. Njegovo lečenje je napredovalo ljeriji. Bil je na poti v Woolzelo počasi. Še danes je polhuran, wch, kjer ga je hotela preiskusiti ki se le polagoma celijo in se mu vojaška komisija. Anglesko voj-bodo poznale do konca življenja. no ministrstvo je seveda dalo po-

Iz Stockholma se je peljal v velje, da se mora top poiskati in dvigniti. Poiskali so ga, dvignili pa ne, ker se je pokazalo, da ga ni mogoče naložiti na ladjo in ga popraviti, da bi lahko delali z njim poskuse.

ADVERTISE IN GLAS NARODA

Odpravi prenapore



Red Cross Kidney Plaster

Dobro se prilega hrbtu

ČITAJTE!

NOBILOVA BLAMAŽA

EDEN IZMED MNOGIH ZANIMIVIH ČLANKOV, KI JIH VSEBUJE

Slovensko-Amerikanski Koledar za 1929

CENA 50 CENTOV

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ZAKAJ SO NAŠE POŠILJATVE NAJCENEJŠE IN NAJHITREJŠE?

KER JE NAŠ PROMET NAJVEČJI IN KER SO NAŠE ZVEZE V STAREM KRAJU NAJBOLJE VPELJANE!

Udobnost, ki izvira iz poslovanja v velikem obratu, pridejo našim strankam v korist.

Naši stroški za posamezna nakazila se manjšajo, vendar se cene pri nas niso kot pri agentu ali zavodu, ki mora poslati Vašo nakaznico v izvršeno v New York.

Hitrost našega poslovanja je nedosegljiva, radi našega velikega prometa lahko vzdržujemo tako obširne zveze, da se posveča našim nalogom največjo pozornost.

Naše denarne nakaznice odpošiljamo z vsakim brzojavnim, ki odpiše iz New Yorka — torej brez zamude in nadaljnjega posredovanja.

Naše cene so objavljene dnevno v lista "Glas Naroda".

Za zveze nad \$200.— računamo primerne nižje cene, kotere Vam računamo sporočimo predno nam pošljete nalog.

MI imamo največ poslov s strankami izven New Yorka, kar dokazuje, da so lahko skoristi z našim poslovanjem višje, pa najbo že tako daleč proč od poslovnega središča Amerike.

Pošljite torej Vaše prilagojene denarne pošiljatev nam v izvršitev.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET.

NEW YORK

